

चालू घडामोडी – २०२४ (जून)

- दरवर्षी 01 जून हा **जागतिक पालक दिन** जगभरात साजरा केला जातो. (जागतिक पालक दिन 2024 ची थीम "खेळदार पालकत्वाचे वचन" ही आहे.)
- **IIT मद्रास** स्टार्टअप, 'अग्निकुल कॉसमॉस' ने सिंगल-पीस त्रिमितीय (3D) प्रिंटेड इंजिनसह जगातील पहिले रॉकेट लॉन्च केले आहे.
- दहशतवादाचा मुकाबला करण्यासाठी **भारत आणि जपान** यांच्या संयुक्त कार्य समितीची **सहावी** बैठक झाली.
- खाण मंत्रालयाने **बेंगळूरु** येथे ग्रॅनाइट आणि संगमरवरी खाणकामावर कार्यशाळा आयोजित केली आहे.
- अमेरिकन नागरिक **हरप्रीत सिंग चीमा** आणि **नवनीत कौर चीमा** हे माउंट एव्हरेस्ट गाठणारे पहिले शीख जोडपे ठरले आहेत.
- रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडियाने (RBI) ब्रिटनमधून **100** टनांहून अधिक सोने देशात परत आणले आहे.
- **NIMHANS** ला 2024 चा नेल्सन मंडेला पुरस्कार जागतिक आरोग्य संघटनेकडून आरोग्य सेवांच्या प्रचारासाठी मिळाला आहे.
- **रिलायन्स इंडस्ट्रीज** चेन्नईजवळ भारतातील पहिल्या 'मल्टिमोडल लॉजिस्टिक पार्क'चे बांधकाम सुरू करणार आहे.
- सहा नाटो देश मिळून **रशियाविरुद्ध** 'ड्रोन भिंत' बांधणार आहेत.
- लोकसभा सर्वत्रिक निवडणूक दरम्यान सोशल मिडियावर मतदान जागृती मध्ये निवडणूक आयोगाने जाहीर केलेल्या क्रमवारीत **राजस्थान** व **झारखंड** या दोन राज्याने संयुक्तपणे पहिले स्थान मिळवले आहे.
- सध्या चर्चेत असलेले विवेकानंद रॉक मेमोरियल **तामिळनाडू** राज्यात आहे.
- राजधानी दिल्लीत अंमली पदार्थांच्या व्यसनाबद्दल लोकांना जागरूक करण्यासाठी दिल्ली पोलिसांनी '**से नो टू ड्रग्स**' या थीमवर चित्रकला स्पर्धा आयोजित केली आहे.
- **केरळ** राज्याने शालेय अभ्यासक्रमात आर्टिफिशियल इंटेलिजन्स (AI) चा समावेश केला आहे.
- स्टील उद्योगाला चालना देण्यासाठी **रांची** येथे 2 दिवसीय आंतरराष्ट्रीय परिषद सुरू झाली आहे. (महाराष्ट्रातील स्टील हब जालना शहर)
- अदानी ग्रीन एनर्जी द्वारे जगातील सर्वात मोठे अक्षय ऊर्जा उद्यान भारतातील गुजरात मध्ये **कच्छ** जिल्हात तयार होत आहे.
- **रिलायन्स इंडस्ट्रीज** भारतातील पहिले मल्टिमॉडल लॉजिस्टिक पार्क तयार करणार आहे.
- 2024 ऑलिम्पिकसाठी पात्र ठरणारा **निशांत देव** पहिला भारतीय पुरुष बॉक्सर ठरला आहे.
- **फिनलँड** हा एक अतिशय शांततामय व राहण्यास अनुकूल असा देश आहे.
- **UEFA** चॅम्पियनशिप फुटबॉल लीग चे विजेतेपद रेयाल मद्रिद ने पटकावले आहे. (रेयाल मद्रिद क्लब ने पंधरव्यांदा UEFA चॅम्पियनशिप फुटबॉल लीग चे विजेतेपद पटकावले आहे.)

- आंतरराष्ट्रीय क्रिकेट मध्ये 600 सिक्स मारणारा **रोहित शर्मा** जगातील पहिला आणि एकमेव खेळाडू ठरला आहे.
- मुंबईचे सुप्रसिद्ध पोलीस अधिकारी '**कृष्ण प्रकाश**' यांना 'हिंदी साहित्य भारती पुरस्कार'ने सन्मानित करण्यात आले आहे.
- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी जागतिक पर्यावरण दिनानिमित्त '**एक पेड माँ के नाम**' मोहीम सुरू केली आहे.
- 18 व्या लोकसभेच्या निवडणुकीत **74 महिला खासदार** निवडून आल्या आहेत. (लोकसभा निवडणुक 2024 मध्ये महाराष्ट्र राज्यातून **सात** महिला खासदार निवडून आल्या आहेत.)
- अठराव्या लोकसभा निवडणुकीत राहुल गांधी हे **रायबरेली व वायनाड** या दोन मतदारसंघातून निवडून आले आहेत.
- **ISRO** या संस्थेने **PraVaHa** हे सॉफ्टवेअर विकसित केले आहे.
- तंबाखू सेवन नियंत्रण करण्यासाठी **पी. व्ही. सिंधू** यांना ब्रँड अॅम्बेसेडर म्हणून निवडले आहे.
- दरवर्षी ७ जून रोजी जगभरात '**जागतिक अन्न सुरक्षा दिन**' साजरा केला जातो.
- भारतीय वंशाच्या अंतराळवीर सुनीता विल्यम्स या पहिल्या क्रू मिशनमध्ये बोईंग स्टारलाइनरमधून अंतराळात उड्डाण करणारी पहिली महिला ठरली आहे. (भारतीय वंशाच्या अंतराळवीर सुनीता विल्यम्स नासाच्या स्टारलाइनर मोहिमे अंतर्गत **तिसऱ्यांदा** अंतराळात पोहचल्या आहेत. सुनीता विल्यम्स यांनी सर्वप्रथम श्री गणेशाची मूर्ती आणि भगवद्गीता अंतराळात नेली आहे.)

महत्वाच्या योजना

- मुख्यमंत्री संपूर्ण पुष्टि योजना : ओडीसा
- मुख्यमंत्री कृषक मित्र योजना : मध्य प्रदेश
- मुख्यमंत्री ग्रामीण आवास न्याय योजना : छत्तीसगढ़
- मुख्यमंत्री अल्पसंख्यक उद्यमी योजना : बिहार
- मुख्यमंत्री लोक सेवक आरोग्य योजना : आसाम
- युवा मितान परिवहन योजना : छत्तीसगढ़
- अबुआ बीर दिशोम योजना : झारखण्ड
- SHRESSTHA योजना : अनुसूचित जातीच्या विद्यार्थ्यांना सर्वोत्तम खाजगी निवासी शाळांमध्ये प्रवेश मिळण्यासाठी
- लेक लाडकी योजना : महाराष्ट्र
- मुख्यमंत्री सुख आश्रय योजना : हिमाचल प्रदेश

नवनियुक्त मुख्यमंत्री

- राजस्थान - भजन लाल शर्मा
- मध्य प्रदेश - मोहन यादव
- छत्तीसगढ - विष्णु देव साई
- मिझोराम - लालदुहोमा
- तेलंगाना - रेवंत रेड्डी
- सिक्किम - प्रेम सिंह तमांग
- हरियाणा - नायब सैनी
- झारखंड - चम्पई सोरेन
- ओडीसा - मोहन चरण माझी
- आंध्र प्रदेश - चन्द्र बाबू नायडू

- तुळजापूर येथील देविदास सौदागर यांच्या 'उसवण' या कादंबरीला साहित्य अकादमीचा मराठी भाषेतील युवा पुरस्कार जाहीर झाला आहे. (तर इंगर्जी भाषेतील युवा साहित्य पुरस्कार के. व्यंकटेश यांना जाहीर झाला आहे.) लेखक देविदास सौदागर हे धाराशिव जिल्ह्याशी संबंधित आहेत.
- सागरी कासवांविषयी जाणीवजागृती व्हावी यासाठी जगभरात 16 जून हा दिवस 'जागतिक सागरी कासव दिन' म्हणून साजरा केला जातो.
- नुकतेच राजर्षी शाहू पुरस्कार ज्येष्ठ विचारवंत पन्नालाल सुराणा यांना जाहीर झाला आहे.
- 2024 साठी साहित्य अकादमी चा मराठी भाषेतील बाल साहित्य पुरस्कार भारत सासणे यांना जाहीर झाला आहे. (भारत सासणे यांच्या समशेर आणि भूत बंगला या कादंबरीला साहित्य अकादमीचा बाल साहित्य पुरस्कार जाहीर झाला आहे.)
- कोलकत्ता उच्च न्यायालयाने पश्चिम बंगाल या राज्याच्या सरकाराला तृतीयपंथीयांना सरकारी नोकऱ्यात 1% आरक्षण देण्याचे निर्देश दिले आहेत.
- जपान या देशात Streptococcus टॉक्सिक शॉक सिंड्रोम नावाचा आजार आढळून आला आहे.
- भारत देशातील सैन्याने देशातील पहिली त्वचा बँक सुरू करण्याची घोषणा केली आहे.
- जागतिक सिकल सेल जागरूकता दिन 19 जून रोजी साजरा करण्यात येतो.
- महाराष्ट्र शासनाकडून पर्यटन स्थळाचा अ वर्ग दर्जा मंजूर करण्यात आलेले राजूरेश्वर गणपती देवस्थान जालना जिल्ह्यात आहे.
- महाराष्ट्र राज्य दहशत विरोधी पथकाच्या प्रमुखपदी (ATS) नवल बजाज यांची नियुक्ती करण्यात आली आहे.

- 18 व्या लोकसभेच्या अध्यक्षपदी पुन्हा **ओम बिरा** (सलग दुसऱ्या वेळा) यांची बहुमताने निवड करण्यात आली आहे.
- 18व्या लोकसभेच्या विरोधी पक्षनेते पदी **राहुल गांधी** यांची निवड झाली आहे. हे पद मिळवण्यासाठी लोकसभेतील एकूण संख्याबळापैकी (543) किमान **10 टक्के** सदस्य असणे आवश्यक असते.
- 48 वर्षांनी देशाच्या लोकसभा (2024) अध्यक्षाची निवडणूक झाली असून भारताच्या इतिहासात लोकसभा अध्यक्षांची निवडणूक होण्याची ही **चौथी** वेळ आहे.

लोकसभा महिती :

- अध्यक्ष : ओम प्रकाश बिरा
- सभागृह नेते : नरेंद्र मोदी
- विरोधी पक्षनेते : राहुल गांधी

राज्यसभा महिती :

- सभापती : जगदीप धनखड(उपराष्ट्रपती)
- सभागृह नेते : जे पी नड्डा
- विरोधी पक्षनेते : मल्लिकार्जुन खर्गे
- राज्याचे प्रतिनिधित्व करते

स्पर्धा परीक्षा मार्गदर्शन केंद्र

ध्येयवेड्या स्पर्धकांना समर्पित .. 🇮🇳

शब्दसंकलन - अविनाश चुंबळे

आधिक महितीसाठी संकेतस्थळाला भेट द्या

www.mpscshort.in

(**Teligram** चैनल जॉइन करा आणि मिळवा सर्व स्पर्धा परीक्षा अपडेट मोफत **@mpscshorts**)